

KATOLIŠKI GLAS

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE: RIVA PIAZZUTTA, 18 34170 GORIZIA - TELEFONO 0481 - 533177 - DIRETTORE RESPONSABILE: MONS. MOČNIK FRANCESCO - REGISTR. TRIBUNALE DI GORIZIA N. 5 DEL 28 - 01 - 1949 - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE - GRUPPO II/70% AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P. T. DI GORIZIA	UREDNIŠTVO IN UPRAVA:	Riva Piazzutta, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481 - 533177 - Telefax 533177 Poštni t/rn 11234499
TASSA RISCOSSA	ITALY		Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trieste - Trst - Tel. 040 - 414646	

Simbolični pogreb žrtev

Iz pridige nadškofa Al. Šuštarja

Nadškof Al. Suštar in predsednik M. Kučan. Stisk roke v znamenje miru in sprave (Foto Delo)

Danes javno opravljamo simbolični krščanski pogreb domobrancev, ki so tu ali drugje našli svojo smrt. S tem simboličnim krščanskim pogrebom in mašo zadušnico stopajo v javnost in enakopravnost v slovenskem občestvu mrtvih in živih. Krščanski pogreb, ki ga sicer nočemo nikomur vsiljevati, mašo zadušnico in molitve za mrtve pa opravljamo tudi za vse druge žrtve iz vojnih in povojnih let, tu v Kočevskem Rogu in drugod, za slovenske partizane, ki so padli v boju, za vse druge žrtve vojne, Hrvatse, Srbe in pripadnike drugih narodnosti.

Kaj nam govorijo mrtvi, ko jim danes izkazujemo spoštovanje in molimo zanje? Prvo, kar nam pravijo, je: Opuščamo vsem, ker smo sami pri Bogu našli odpuščanje. Odgovorimo jim: Tudi mi odpuščamo vsem in vsakomur, da bi tudi sami našli odpuščanje pri Bogu. Drugo, kar nam govorijo mrtvi, je: Rotimo vas, storite vse, kar je v vaši moči, da se nikdar več ne ponovi kaj takega, kot se je dogajalo v Kočevskem Rogu. In tretje: Izpolnite vrzeli, ki so nastale z našo prežgodnjo smrtjo; gradite boljšo prihodnost slovenskega naroda, naše skupne domovine Jugoslavije in celotne Evrope in v človeštva na trdnih temeljih resnice, svobode, pravičnosti, spoštovanja, prijateljstva in ljubezni; podajte se na dolgo pot sprave med živimi, na dolgo in težko pot, ki pa je edina pot v življenje.

Vse mrtve smo sprejeli v svoje občestvo živih in mrtvih in se podajamo na pot naprej. Ob priliki o pšeničnem zrnu, ki smo jo silšali v evangeliju, nam tudi žrtve v Kočevskem Rogu in po vsej slovenski zemlji govore o življenju. Sprejmemo to sporočilo življenja. Z mašo zadušnico in s simboličnim cerkvenim pogrebom smo naredili, kar smo bili dolžni, in do česar so imeli mrtvi pravico. Sedaj pa se podajamo na pot naprej. Življenje ima svoje zakone in svoje zahteve. A pšenično zrno, ki je padlo v zemljo, že kali, že poganja, že prinaša sadove. Bodimo drug drugemu dobri in plemeniti in pošteni sopotniki in iskreni prijatelji. Bog je z nami!

Zdaj je čas miru

(Besede Milana Kučana, predsednika RS)

Naše preteklosti ni mogoče predrugačiti, je ne zamočati. Čas je, da preneha obremenjevati še naprej in kar naprej naše življenje in našo prihodnost. Zakaj bi ostajali sperti, ko postaja svet, katerega del smo, vse bolj svoboden in vse bolj povezan. Bilo je! Naj se ne ponovi nikoli več. Povejmo to na tleh Kočevskega Roga, ki je v mnogih viharjih zadnje vojne, ki so divjali čezenj, postal slovenska ne-

Pogrebno in spravno bogoslužje

V nedeljo, 8. julija je v Kočevskem Rogu prišlo do dejanja, katerega bi si še pred enim letom niti največji optimist ne mogel predstavljati. Saj so oblasti ves povojni čas tajile, da bi se bila taka morija zgodila v teh gluhih gozdovih. Res, božji mlini meljejo počasi, a toliko bolj zagotovo. Zaupanje, da pride resnica na dan, nas ni prevaralo in tako smo bili priča dogodku, ki bo šel v zgodovino našega naroda zapisan z velikimi in globoko vrezanimi črkami.

Vendar naj posebej poudarimo, da je prav vse navzoče prevevalo prepričanje, da to ni sprava, ampak šele prvi korak k temu vsenarodnemu dejanju, ki naj prinese pomiritev, odpuščanje. Pozabilo se ne bo, ker se pozabiti ne more, a to naj služi v opomin, da se kaj takega ne bo več zgodilo.

Pogovor je stekel tudi o tem, kako so slovenski rablji mogli tako podivjati, da so vse to izvedli. Nekdo je skušal to razložiti, da imamo Slovenci v sebi nekaj negativnega, škodoželjnega, kar drugi narodji morda nimajo v tolikšni meri. In ta slaba stran pride rada na dan, ko vidimo, da se sosedu dobro godi, da je uspešen. Naj nam bo to šola, da bomo te slabe strani, ki so zakoreninjene v nas, nekako izruvamo iz svoje notranjosti ter postanemo res bratu brat v pravem krščanskem pomenu.

PROŠNJE IN BESEDE SPRAVE

Na vse te misli, ki sem jih nanizal je bila uglasena služba božja, ki jo je opravil nadškof Alojzij Šuštar. Tudi prošnje za vse padle v drugi svetovni vojni, tudi Hrvatse in Srbe in člane drugih narodnosti v Jugoslaviji, so bile naravnane v ta klic po odpuščanju in pomiritvi.

Isto je izzvenelo iz nadškofovega govora in iz besed, ki jih je na koncu izrekel predsednik Slovenije Milan Kučan. Le da v besedah tega zadnjega, ko je našteval pobite ni bilo zaznati besede »domobranci«. Tega nisem opazil samo jaz, temveč mnogi, verjetno vsi drugi. Je šlo za nehoten spodrseljaj?

Kakorkoli že, je tudi to dokaz, da bo treba še dolgo časa, da pride do resnične narodne sprave in ljudeh, ki so se vsa ta leta oplajali z idejo večnostnega vladanja in absolutno posestjo resnice.

Za kroniko dogajanja med mašo, naj omenimo, da je zelo lepo pel mešani zbor iz vasi Dobropolje, ki leži v bližini Kočevskega Roga in v kateri so partizani pobili domala vse moške. Zares »osvobodite«.

Ob koncu maše je bil še kulturni program, na katerem so razni umetniki brali iz del Balantiča in Hribovskega, ter svoja lastna, vsa uglasena na temo tragedija našega naroda.

Kar pa je pretreslo poslušalce, je bila pesem »Oj, Doberdob«, ki jo je pel leta 1944 domobranski zbor, torej pevci, ki sedaj ležijo v kočevskih brezni. Se vidi, da je ploščo nekdo ohranil in je včeraj ne-

kako zaključila vso slovesnost.

Kot zanimivost velja poudariti, da prostor, kjer je bila mašna daritev, leži le nekaj sto metrov od brezna Pod Krenom. Boge iz kakšnega nagiba je gozdna uprava pred leti dala izsekati to velikansko jaso, ki je sedaj služila za vse ogromno število udeležencev (30.000). Tudi v tem so mnogi videli prst Nekoga, ki vodi niti našega življenja in dogajanja okrog nas.

LUCKE OB BREZNU

Nato se je vsa masa udeležencev napotila k breznu, kjer je nekaj tisoč domobrancev. Brezno so namreč dvakrat prekrili z betonsko ploščo, katere se je nato ponizala in so se pokazale kosti pomorjenih. Tam gori sedaj brez števila lučk. Včeraj je bil na robu ob križu venec, ki ga je postavil Vinko Levstik v spomin vsem žrtvam. Ob cesti je sedaj velik križ, ki vsakega mimoidočega opozarja na svetost tega kraja.

Organizacija je brezhibno delovala. Ni bilo zastojev v prometu. Ista policija, ki je do nedavnega preprečevala dostop k tem žalostnim krajem, je sedaj usmerjala promet ravno tja. Tudi to je ironija usode.

Ko smo se vračali, je na nekem gozdnem križišču bila oznaka »Baze 20« in drugih medvojnih partizanskih objektov. Vendar to pot nobenemu še na misel ni prišlo, da bi zavil v tisto smer. Vse je pretresla spominska svečanost in simbolična pogrebna slovesnost za nedolžnimi žrtvami.

V tem duhu je potekal tudi povratek domov. Na vseh je ležalo doživetje, ki smo mu bili priča in ga sami doživljali. To so vtisi, ki sem jih spravil na papir. Sveži so in neposredni. A tudi prežeti, z osnovno mislijo vsega spominskega obreda: naj bo to zares prvi korak k narodni spravi in odpuščanju. Teh dogodkov si tu na Primorskem nekateri ne morejo predstavljati v pravi luči in grozoti. Naj bodo te vrstice majhen prispevek tudi k jasnejšemu gledanju naših primorskih ljudi na dogodke tistih časov.

(Od našega sodelavca)

Avseniki se poslavljajo

V slovenski javnosti na široko odmeva vest, da se ansambel bratov Avsenik poslavlja od občinstva. V ansamblu so nastali neki nesporazumi, toda glavni vzrok je bolezen. Slavko Avsenik, vodja ansambla, ima namreč težave s kolkom in hrbtenico. Zdravniki mu priporočajo počitek, sicer bo postal invalid. Zato so Avseniki odpovedali jesenske turneje in končujejo le tiste, ki so se nanje zavezali čez poltje.

Avseniki so nastali pred 37 leti in so najbrž ansambel, ki je požel največ priznanj po svetu in prodal največ plošč, saj je vztrajal polnih 37 let.

Leon Marc

Dejanju sprave na rob

Dejanje sprave je sedaj za nami in za kako stoletje ga Slovincem morda ne bo treba več opraviti. Kdor te spravne daritve ne sprejme, bo ostal v zraku.

Nadškofov govor je bil tisto, kar je v trenutku najbolj ustrezalo. Dostojanstvena, krščanska drža ob dejanju, ki človeka onemi. Za govor predsednika predsedstva Republike Slovenije ne morem trditi istega. Ne samo, da se je nekoliko zapletal in večkrat ponavljal isto misel, da je treba živeti naprej, sproti dogodku ne naj bolj primerno literaliziral (Je čas življenja in je čas smrti), ampak tudi ni mogel, niti na tem mestu in pred obrazi svojcev žrtev, preko namigovanja s protifašistično koalicijo. Ni omenil ne državljanske vojne, ne domobrancev. Predvsem pa menim, da bi moral (kot predstavnik slovenske države, ne kot član komunistov — to želim posebej poudariti) izreči uradno obžalovanje slovenske države nad storjenim zločinom, saj dogodek spada v čas po uradnem koncu druge svetovne vojne.

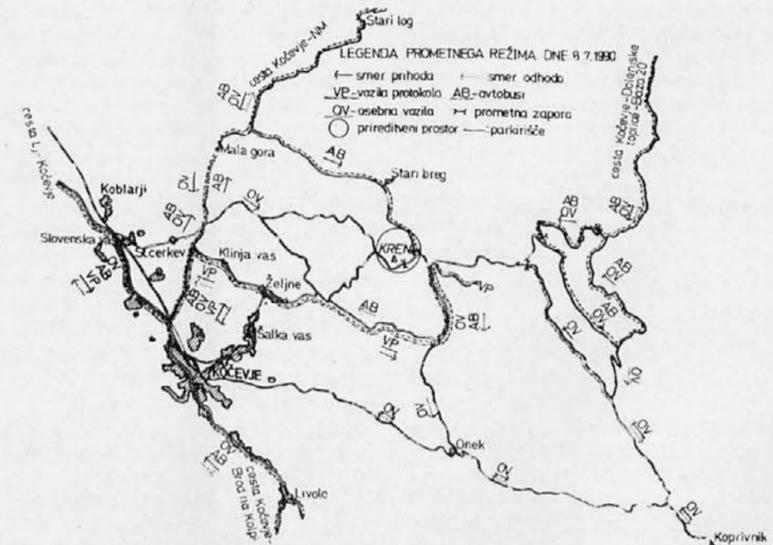
Kljub temu in čeprav je član komunistov-prenoviteljev, direktor slovenskega letalskega podjetja dr. Janez Kocijančič med spravno mašo prav neokusno in na široko držal roke v žepu, pa je nekega časa zagotovo končec. Začetek tega bo odvisen tudi od Peterletovega obiska v ZDA. Ob nedavnem obisku estonske delegacije v Ljubljani je Peterle dejal, da Slovenija in Estonija ne želita biti drobiž v Evropi, in napovedal suveren nastop v Helsinkih. Razglasitev slovenske suverenosti prejšnji teden bo treba utrditi s samostojno ekonomsko notranjo politiko in s pridobivanjem ugleda v tujini.

Zaenkrat lahko Slovenci največ podpore pričakujemo od Avstrije in Nemčije, od koder so prejšnji teden kar deževalo visoke, pa čeprav poluradne čestitke ob proglasitvi suverenosti. Hinavščina predsedstva Jugoslavije, ki je obsodilo slovensko deklaracijo o suverenosti, še danes, v ponedeljek, ko to pišem, pa molči ob srbskem državnem udaru na Kosovo, ob prizoru vdora do zob oboroženih podivjanih miličniških enot v zgradbo prištinske televizije, ob izgonu slepe borke za človekove pravice Bentleyeve, pa na Zahodu, ki se je takih prizorov v Evropi odvadil, lahko naleti samo na neodobravanje.

Milošević je sicer potešil Srbe, od Združenih držav pa ne more pričakovati ničesar. Te bodo sicer verjetno še stavile na Markovića, toda njegov program bo moral prejeti ali slej trčeti s srbskim. V tem boju je zmagovalac lahko le konfederacija ali/ in suverena Slovenija. Ker svet ve, da je denar v Sloveniji in na Hrvaškem, bo za to žrtvoval tudi Jugoslavijo in njeno armado.

Nasveti gospe Bush visokoškolkam

Ob zadnjem obisku Gorbačova v Ameriki sta ženi obeh predsednikov obiskali znamenito visoko šolo Wellesley, kjer je pravkar prejela doktorsko diplomu 575 deklet. Mlade doktorice so bile vesele elegantne Raisse, ne pa toliko Barbare Bush. Pa jih je ravno Barbara prijetno presemetila. Govorila jim je približno takole: »Če govorite o vzgoji, karieri ali delu, govorite o življenju. In življenje mora biti srečno. Eden razlogov, da sem poročila Busha, je njegova sposobnost, da me spravi v smeh. Pa to je najina skupna lastnost. Morda boste vršile poklic zdravnika, advokata, arhitekta, toda ne pozabite, da je človekova osebnost važnejša kot kariera. Morda se bo spremenilo mnogo stvari, a ena se gotovo ne bo. Če boste matere in boste imele otroke, morajo imeti otroci prvo mesto. Vaš uspeh je v družini. Vaš uspeh ni odvisen od tega, kaj se dogaja v Belji hiši, ampak kaj se dogaja v vaši hiši in tam morete storiti veliko.« Barbara je prekinila univerzitetni študij, ko se je poročila z Bushem.

Kočevski Rog. Prizorišče nedeljske spravne slovesnosti

Slani paradizniki

Nekaj izraelskih kmetov je za poskus posadilo paradiznike v puščavski pesek; zalivali so jih z morsko vodo. Uspeh: paradizniki so se izkazali mnogo boljše od tistih v navadni zemlji. A bili so nekoliko bolj — slani!

V PROTITOKU

Andrej Poznič, predsednik Študentskega parlamenta

Slovenski časopisi so prejšnji mesec obširno poročali o ustanovitvi Študentskega parlamenta na univerzi v Ljubljani. Zanimivo je, da je bil na ustanovni seji za predsednika soglasno izvoljen bogoslovec in obenem sin slovenskih izseljencev v Argentini. To je štiriindvajsetletni Andrej Poznič, bogoslovec četrtega letnika, doma iz Buenos Airesa iz zavedne slovenske družine. O počitnicah včasih prihaja tudi v Trst. Živo se zanima za splošno slovensko, pa tudi za manjšinsko problematiko. O študentskem parlamentu je sam povedal.

Kaj je študentski parlament?

To je nova oblika krovne organizacije, ki temelji na enakih možnostih vseh, ki se zavzemajo za delo med študenti. Poslanec je lahko študent ljubljanske univerze, Teološke fakultete in Policijske šole. Glede na število slušateljev ima vsaka fakulteta najmanj enega, največ pa tri poslance. Organizacija je trenutno še v povojih, a čuti se pomanjkanje ljudi in nezanimanje med študenti.

Izvoljen si bil za predsednika. Kako je do tega prišlo?

Izvoljen sem bil soglasno na ustanovni seji parlamenta in študentske organizacije univerze v Ljubljani. Ker sem sodeloval pri ustanavljanju te organizacije od decembra lanskega leta, sem imel prednost pred ostalimi poslanci.

Se torej bogoslovci zopet aktivno vključujejo v študentsko življenje?

Dejstvo je, da sem bogoslovec in kot tak predsednik študentske organizacije v Ljubljani, je znak, da smo se otresli predsodkov. Sicer pa se zadnje čase bogoslovci zelo aktivno udeležujemo v študentskem življenju. Trenutno, recimo, vodimo projekt o študentkah-materah. Pozna pa se nam dolgoletna odrinjenost.

Obenem pa si tudi sin političnih izseljencev.

Ceprav je bilo moje ime napisano uradno (»Andrés«), ni nihče vprašal, ali sem sin izseljencev. Nihče se ni nad tem kaj pritožil. Ostaja namreč dejstvo, da sem Slovenec in čutim s svojim narodom. V tem se ne razlikujem od drugih. Tudi mojja ljubljanskočina je skoraj brez akcenta.

Kako boš vodil študentski parlament?

Predsedniško mesto sem sprejel z enim

Andrej Poznič

samim namenom: narediti iz struktur nekaj študentom koristnega in neprevlekega ali predragega. Sedaj, ko nekoliko bolje poznam ozadja, vem, da je treba še marsikaj popraviti.

V Slovenijo si prišel, prav ko se je začela »slovenska pomlad«. Kako vse to doživljaš danes?

Slovensko pomlad doživljam kot samoumevno nujno. Moralo se je nekaj spremeniti. Tudi razočaran sem že bil, ali bolj začuden nad odločitvami ali držo ljudi. Pozna se 45 let pranja možganov in ukripljanja hrbtenice. Danes to delo uspešno nadaljujeta televizija, radio in časopisi, ki so še vedno v rokah komunistov.

Kako vidiš v tem trenutku vlogo slovenske politične emigracije?

Moje mnenje je, da lahko slovenska politična emigracija prispeva zgled ljubezni in pokončnosti, ustvarjalnosti in življenjskosti, zvestobe in prilagodljivosti. Ljubezni do naroda, domovine, vere (npr. red v družinah in številu otrok, ki je ostalo veliko), ustvarjalnosti (ko naštevamo knjige, časopise, igre, prireditve), življenjskosti (ohranila je zdravo rast v križnih časih), zvestobe (ker je trdno usidrana v zgodovino in tradicijo, ko je prepričana, da so bile načelne in splošne odločitve leta 1941 pravilne), prilagodljivosti (ker je inkulturirala zgodovino v sedanjosti).

(Pogovarjal se je Tomaž Simčič)

DUHOVNA MISEL ZA 15. NAVADNO NEDELJO

«Sejavec je šel sejat» (Mt 13, 3).

«Cerkev je Sv. pismo vedno spoštovala podobno kakor Gospodovo telo samo; saj posebno v svetem bogoslužju, z miže božje besede in Kristusovega telesa, neprenehoma jemlje kruh življenja» (BR 21).

Cerkev po vsem svetu neprestano razmišlja, kako bi se Gospodova beseda čim bolj uspešno »širila in poveličevala« (2 Tes 3, 1) in bi zaklad razodetja, ki ji je bil zaupan, vedno bolj napolnil srca ljudi.

Za to težko in odgovorno nalogo so najprej poklicani »služabniki« Besede. Da bi to zmogli, jim je potrebna:

VERA. Oznanjevalci prav gotovo ne bodo prepuščani samim sebi, kot je lahko seme zaradi pomanjkanja vode in sonca, ker Bog vedno spremlja zunanjo milost svoje Besede z notranjo milostjo Sv. Duha, ki jo oživlja.

LJUBEZEN. Oni so prvi poklicani, da v vsej polnosti sprejmejo moč spreobrnjenja, ki je lastno božji besedi. Kolikokrat lahko rečejo, ko poslušajo in premišlujejo božjo besedo, da »srce gori v njih?« (Prim. Lk 24, 32).

DOSLEDNOST. Oznanjevalci so prvi poklicani, da svoje življenje uskladijo z zahtevami, ki jih vernim postavlja božja beseda.

Božji besedi moramo resnično zaupati, vanjo verovati, jo vzljubiti in po njej živati. Postati mora program vsega našega življenja. Samo tako bo postala »živa in silovita« (Hebr 4, 12).

MILAN NEMAC

STANKO JANEŽIČ:

Slovenske žalostinke in hvalnice

Stanka Janežiča poznamo na Primorskem kot Romarja s kitaro. Takšen se nam je po vojni predstavil s svojo prvo pesniško zbirko. Bil je mlad, kljub izgnanstvu je bil še poln razigranosti, kot Kurent, ki roma s kitaro po svetu. Toda tudi Janežič je življenje zresnilo, da je globlje pogledal v dušo svojega ljudstva, svojih ljudi, v njih preteklost in sedanjost. In videl je, da je to žalostna zgodba, trpka preteklost in sedanjost. Iz tega spoznanja, iz tega doživljanja so pognale njegove Žalostinke.

Gre za njegovo zadnjo zbirko, ki je izšla ob koncu preteklega leta. Pred meseci sem bil v Mariboru, pa mi je zbirko poklonil v spomin. Od takrat jo prebiram in vedno bolj uvidevam, kako je v pesniški besedi in pesniškem izrazu povedal to, kar vsi čutimo, a ne znamo tako strnjeno povedati: našo neveselo preteklost in še manj veselo sedanjost. V uvodni pesmi takole izpoveduje: *To žalost / bom vedno nosil s seboj, / to žalost, / kakor vodnjak / zamolklo / slovensko. Ta žalost / nas je razklala / v črnih dneh / sovraštva, zločinov / morije, / skritih grobov.* Ne vem, ali so to pesem v nedeljo prebrali v Rogu, lahko bi jo, saj zaključuje: *»Kdo bo premagal / to žalost, / žalost slovensko, / in narod spravil / s samim seboj!«* Ko je to izpovedal, ni slutil, da bo slovenski narod le stopil na pot sprave, ki je sicer še dolga, a narod je nanjo stopil prav v Kočevskem Rogu. »Zgodovinski spomin« je ubrana na slično temo »spomenik / narodne mržnje / in krutosti.« Toži, da smo bili hlapi. *»Izgubili smo zemljo in ponos, / mnogim gospodarjem smo služili, / v gnevu smo se bili med seboj / in vendar nas stoletja niso ugonobila.«* Spomin mu gre tudi med zdomce: *»Le poldrug milijon / je obstal, / vse drugo je šlo / za belim kruhom / in za svobodo. / Zahodna Evropa, / Amerika, Južna in Severna, / vse celine sveta / so naše domovilišče.«*

Poseben spomin velja slovenskemu umetniku. *»Iz nekdanje Ljubljane / v Trst in Gorico, / v Rim in Pariz. / v New York in Toronto / in na povratku / v koroški Celovec. / Le domovina ga je preklela / in mu z železno zaveso / zaprla vstop.«* Pri tem je gotovo mislil predvsem na Franceta Goršeta.

Pa se spomni še naših žen in moč. O slovenski ženi: *»Nič, nič ni več / ženskega na tebi, / vse bolj postajaš stroj / in suha številka / in mrtva stvar ... Nisi dekle, / ne mati ne ženska, sovjetski robot.«* Narod pohabljenec: *»Vzeli so nam / kar nas dela ljudi. / Zdaj smo lutke, / prikimovalci, / sleve, / pohabljeni.«* Pesnik zna biti tudi ironičen kot v pesmi Orvelovščina: *»Odvriži skrbi, / narod slovenski, / pod žezlom rdečim / zaživel si raj.«*

Težko bi kak sociolog tako analiziral stanje sodobne slovenske družbe kot dela to pesnik Stanko Janežič. Njegove žalostinke bodo ostale najbolj plastična podoba sedanje slovenske družbe z vsemi njenimi problemi, stiskami, strahom in žalostjo. Zadnja pesem v tem ciklu se končuje: *»Narod je izgubil svoj značaj / in svojo pristno podobo, / odtujen samemu sebi / bo legel na mrtvaški oder / in sam opravil svoj lastni pogreb.«* (Čas pogrebov).

Stanko Janežič je realist in ne pesimist; v njem ni umrlo upanje in vidi tudi svetlobo, luč, sonce, veruje v prihodnost. Od tod drugi del zbirke »Hvalnice«, kjer stoji uvodna pesem: *»In vendar / bom tihe in glasne / hvalnice pel. / In vendar / bom*

sonce klical / iz mračnih puščob / in upal / in veroval / v slovenski smehljaj.« In zapoje hvalnico domu, staršem, domačemu kruhu, vincu, mladosti, domači zemlji. Prihodnost mu je svetlejša kot sedanjost. *»Na tiho, na tiho, / od daleč, od daleč / se nekaj svetlika, / skrivnostno pozvanja, / se nežno oglašja klic / in nas vrača življenju.«* Zato zapoje hvalnico življenju, svobodi, ljubezni in slogi. V tem oziru se mi zdi najlepša Sprava na Višarjah: *»Tu na Višarjah, / v tem ožarjenem svetlišču / neba in zemlje, / smo danes sklenili / novo zavezo / sprave / vseh mrtvih in živih, / vseh bližnjih in dalekih / bratov, sestra, / tu smo posvetili / skupno / neugasljivo ognjišče / slovenskega naroda.«*

Zbirko je opremila ter ilustrirala z originalnimi risbami Veselka Sorli Puc. Izšla je v samozaložbi v Mariboru 1989. Skoda, da te zbirke ni naprodaj tudi v Gorici.

(r+r)

Mundiala je konec

ENI SE VESELIJO, DRUGI ŽALUJEJO

V nedeljo se je s tekmo med Argentino in Zah. Nemčijo na stadionu v Rimu zaključil letošnji »mundial« ali nogometno tekmovanje za svetovni pokal. Osvojila si ga je nemška reprezentanca z zmago nad Argentino; Italija si je prejšnji večer v tekmi z Anglijo priborila tretje mesto oz. bronasto kolajno. Toda ni bilo prave veselja, ker so Italijani računali vsaj na nastop v finalni tekmi za prvo oz. drugo mesto. Vendar jim je to spodletelo, ker jih je v prejšnji tekmi Argentina porazila. Tekma se je sicer končala neodločeno, toda pri streljanju enajstmetrovk so italijanskemu vratarju zabil en gol več. Tako so Italijani izgubili tekmo. To je bil zanje velik poraz, rekli bi nacionalno razočaranje, saj je bilo že vse pripravljeno za veliko veselje po ulicah z zmago-slavnimi pohodi. Tako pa jim je en sam gol vse pokvaril. Če si naslednje jutro stopil v bar, si videl goste, kako so bili poklapani in bolj molčeči. Kot bi šlo za vsenarodno žalovanje.

Izid mundiala je naslednji: Nemčija prva, Argentina druga, Italija tretja, Anglija četrta.

Organizatorji so pohvalili Italijo, da je odlično pripravila svetovno tekmovanje: povečala in modernizirala je stadione, dohode do njih, poskrbela tudi za dovoljno varnost. V ta namen je bilo prepovedano točenje alkoholnih pijač in pripravljeno je bilo zadostno število policistov in orožnikov, da so krotili navijače in huligane, katerih ni manjkalo. Prišlo je sicer do pretepot med pristaši raznih moštvev, vendar brez težjih poškodb, zlasti ni bilo nobenega mrtvega, kot se je npr. zgodilo pred leti v Belgiji.

Zmagoviti ekipi, nemška in argentinska sta seveda bili deležni neverjetno slovenske sprejema v domači deželi kot bi šlo za narodne junake.

Mundial je torej za nami, znova se je pa izkazalo, kako je nogomet ljudski šport povsod razen v ZDA. Tekmo med Italijo in Argentino je menda gledalo po televiziji nad 28 milijonov ljudi samo v Italiji, drugod po svetu pa še stotine milijonov drugih, saj so tekme oddajali po sedemdesetih narodnih televizijskih mrežah. Vsi časopisi so seveda ves mesec o tekmah obširno poročali.

Bralci pišejo

»Češnj« in Sv. Višarje

Pisati humoristične črtice ali pa z ironijo prepletene »modrovanja« ni lahka literarna vrst in ni vsakomur dan tak pisateljski dar. Naš Milčinski bi se prijel za glavo, če bi moral brati humoristično-ironično-sarkastične poskuse nekih naših novih literatov.

»Znanec« oziroma dopisnik sestavka »Češnj« (Kat. glas 14. jun.) se je ironično-sarkastično obregnil ob zamisel Višarski dom. Zapisal je, da je to novico prinesel Primorski dnevnik. PDK pa ni zapisal Višarski dom, pač pa romarski dom Srečanja. Tudi PDK ni prinesel pravega naziva, čeprav je imel na voljo enako besedilo, kot je bilo objavljeno v Kat. glasu že 29. marca 1990.

Čudno in malo verjetno je, da ne »znanec« in niti podpisnik nista prečitala tega članka. Če pa ga nista, bi vsaj »znanec« pošteno po črki povzel iz PDK, kako je z denarjem za nakup Višarskega doma in kakšnemu namenu naj bi dom služil.

Višarje so res v Kanalski dolini, toda romarska božjepotna cerkev se nahaja 1790 m visoko in ne v dolini. Dom srečanja ni namenjen družinam za oddih ali za letovišče; za ta namen so na Višarjah privatna gostišča, ki so na voljo tudi običajnim romarjem. (Koliko so romarjem na uslugo dve veliki cerkveni nekdanji romarski hiši — tretja je pred več kot enim letom pogorela — ne vem; kot se govori, sta oddani v najem nekemu italijanskemu operaterju.)

Vsi tisti, ki so pred zadnjo vojno ali kmalu po njej kdaj poromali k višarski Materi božji, pa potem morali v tujino za kruhom, ali se kot begunci raztepli po Evropi in preko oceana, ali ki so bili dolga leta priklenjeni na bolniško posteljo in so sedaj spet pri moči, ali ki so leta tupeli po komunističnih zaporih ali od komunistične oblasti bili ovirani v gibanju, vsi taki, če le morejo oziroma jim bo dana možnost, pohitijo obiskat Sv. Višarje in se srečati z drugimi sorojaki. Oni ne poznajo kočice Sv. Jožefa (ki žal trenutno more nuditi zavetje le mladini, ki se zna prilagoditi); me poznajo doma Mangart (ki je v dolini v vasi in ga takrat še ni bilo; sicer pa se danes ne imenuje več Mangart, temveč Kristall); oni pohitijo gor, kvišku, k Mariji.

Sklicevanje na besede patra, ki meni, da bi bilo bolje »vložit denar v popravilo župnišča«, da bi tam lahko dostojno stanovali duhovniki, ki bi skrbeli za potrebe romarjev« je zgolj zavijanje. Dom srečanja ni namenjen za stanovanje duhovnikov in bi bil oziroma bo naša last, kjer bomo mi gospodarji in odločali. Župnišče pa je cerkvena last; o njegovi uporabi odloča cerkev, župnik. Ta je danes še Slovenec, danes so tam patri frančiškani iz Ljubljane, toda jutri, bo jutri še tako, bo v Zabnicah še kaj Slovencev, bo tam še kak slovenski župnik, ko že velika večina Žabničanov ne čuti več slovensko, ko je že več kot pol vasi italijanskih gospodarjev?

Neokusne in hudobne pa so — da ne rabim hujskega izraza — besede, položene na jezik »sogovornice«: »...naše družine so še preveč skupaj (to ironično bridko resnično dejstvo drž! opomba pisca), zakaj ne bi skupaj, obenem pa ločeno počitnikovali... može pa pošljemo na seno na Višarja, tam bodo v miru (se norčuje iz teksta besedila, ker omenja »Sredi naravnih lepot bi širili ljubezen do narave...«) igrali na karte, politizirali (podčrtal pisec; to je hudo matolcevanje, kajti v besedilu je rečeno: »...Naša hiša na Višarjah bo skušala ... krščansko slovensko oblikovati ... sprejemati tuje vplivne ljudi ... jim tudi govoriti o slovenski problematiki ...« In to je politiziranje! Čudim se, da še danes ob spremenjenih razmerah v matični domovini še vedno podoben očitek kot pred enim letom, ki je meril na pobudnike ideje o Domu srečanja) in za nameček bodo še nagrajeni s svežim zrakom... Vidimo, kaj vse Slovenci rabimo (pravilno: potrebujemo - op. pisca)! (Glede na namigovanje na spanje na senu naj povem, da na Višarjah nikdar niso kosili trave, torej niti je sušili, niso imeli sena in ga tudi danes ni! Na Višarjah je bila planina, da so pasli ovce in krave, pa samo do pred vojne, danes pa še tega ne).

Pripomnil bi še, da so se pred vojno na Višarjah zbirali in »politizirali« mladi z Goriškega pod vodstvom dr. Juvančiča in dr. Kralja in nekajkrat tudi iz Ljubljane z dr. Ehrlichom.

Toliko v odgovor g. podpisniku »Češnj«, ki se je pokazal glede Višarskega doma v zares čudni luči.

Martin Kranner, Zabničan

Konec hladne vojne

V Londonu je pretekli teden bilo zasedanje sveta Atlantske zveze. Ta je nastala po zadnji vojni kot obramba Evrope pred Sovjetsko zvezo in njenimi sateliti (Varšavski pakt). Po miru v Potsdamu je postalo jasno, da je Evropa razdeljena na dve med seboj sovražni polovici, da je bila potegnjena železna zavesa od Baltika do Jadrana, kot se je leta 1946 izrazil Winston Churchill. Zavoljo tega so se države zahodne demokratične Evrope skupaj z ZDA in Kanado povezale v obrambni Atlantski pakt.

Po zadnjih spremembah v vzhodni Evropi in sami Sovjetski zvezi zaradi perestrojke so na zasedanju v Londonu zahodni politiki uvideli, da so prenehali razlogi, vsled katerih je bila ustanovljena Atlantska zveza, da se je končala tiha vojna, kot so javno povedali. Zato se mora Atlantska zveza preurediti in si poiskati nove cilje. Predvsem so razglasili, da atomska vojna mora biti zares zadnja nujnost in da se mora zato atomski arzenal zmanjšati. Zmanjšati je treba tudi konvencionalno oborožitev ter sprejeti v pakt tudi države bivšega vzhodnega bloka, celo samo Sovjetsko zvezo. V ta namen so že povabili Gorbačova na prihodnje srečanje letos v decembru. Sme mo upati, da gre Evropa mirni prihodnosti naproti, ko bodo oboroženi spopadi le še zgodovinski spomin!

Kdaj beremo Sv. pismo?

Beremo ga lahko ob vsakem času. So pa nekateri psalmi in svetopisemski izreki, ki nam bodo ob določenih trenutkih še posebno dobrodošli. Trenutki veselja, miru ali utrujenosti; občutki strahu in dvomov, ki so nam v teku dneva tako običajni, postanejo lahko »dragoceni trenutki«, če jih povežemo z Bogom.

Kadar si vesel: Ps 33; 92; 98; 100; 150; Lk 1, 46-56; Flp 4, 4-7; Iz 61, 10 idr.

Kadar si žalosten: Ps 17; 31; 77; 80; Mt 5, 3-12; Jn 16, 20-24;

Kadar te stiska strah: Ps 31; 86; 107; 121; 125; Lk 8, 22-25;

Kadar si grešil: Ps 51; 196; 130; Lk 15; 19; 1-10; Jn 8;

Kadar potrebuješ miru: Ps 4; 34; 46; 85; Lk 10, 38-42; Ef 2, 14-18;

Kadar si utrujen: Ps 127; 128, 4; Mt 11, 28-30;

Kadar si bolan: Ps 6; 102; Iz 38, 10-20; Mt 26, 39; Rim 5, 3-5; Hebr 12, 1-11;

Kadar se ti zdi, da je Bog daleč: Ps 139; Iz 55, 6-9; 45, 15-26; Mt 6, 25-34;

Kadar čutiš potrebo po molitvi: Ps 23; 19; 89; 85; 62; Mt 6, 501; Lk 11, 1-3;

Kadar čutiš potrebo po zahvali: Ps 30; 65; 111; 117; 138; Lk 17, 11-19; Mt 5, 25-27; Kol 3, 12;

Kadar potrebuješ poguma: Ps 139; 125; 144; 146; Jz 1; Jer 1, 5-10;

Kadar se odpravljáš na pot: Ps 121;

Ko občuduješ naravo: Ps 8; 104; 147; 148;

Kadar bi rad kritiziral: Prvo pismo Korinčanom 13.

Albanija

Vlada te države je dovolila, da odidejo vsi tisti oporečniki, ki so se zatekli v tuja veleposlaništva. Gre za okrog 5.000 oseb.

Kamenčki

Slovenski socialisti

Slovenska komisija PSI je obsodila ravnanje ministra Pirnata v slovenski Skupščini.

Kdaj bodo slovenski socialisti obsodili nacionalistične izpade svojih italijanskih tovarišev in voditeljev?

Slovenski center za glasbeno vzgojo „E. Komel“

POZITIVEN OBRACUN ŠOLSKEGA LETA

Naravno je, da se ob zaključku šolskega leta ozremo nazaj in pogledamo opravljeno delo. Temeljito delo glasbenih pedagogov ter vsestranska skrb vodstva je tudi v letošnjem šolskem letu obrodila lepe sadove. Gojenici so na številnih notranjih in javnih nastopih, gostovanjih, notranjih in državnih izpitih pokazali res dobro pripravo in znaten napredek.

NEKAJ PODATKOV

V letošnjem šolskem letu je obiskovalo pouk skupno 126 gojencev, ki so se učili klavir, violino, čelo, orgle, kitaro, harmoniko, prečno in kljunasto flavto ter solopetje. Skupinske lekcije pa so imeli iz teorije in solfeggia, harmonije, glasbene zgodovine, komorne igre, zborovskih vaj in igranja na Orff instrumentarij. Najmlajši so obiskovali tečaj Do Mi Sol. Pouk je vodilo 27 glasbenih pedagogov.

NASTOPI V SKLOPU SOLE

V letošnjem šolskem letu se je vrstilo kar lepo število notranjih in javnih nastopov bodisi v podružnicah kot v Centru in sicer:

17. dec. 1989 nastop ob božičnih praznikih v podružnici v Števerjanu;

19. dec. 1989 nastop ob božičnih praznikih v veliki dvorani Katoliškega doma v Gorici;

27. marca 1990 notranji nastop gojencev v podružnici v Doberdolu;

31. marca 1990 notranji nastop gojencev v podružnici v Števerjanu;

26. aprila 1990 notranji nastop gojencev v veliki dvorani Katoliškega doma v Gorici;

14. maja 1990 notranji nastop gojencev v veliki dvorani Katoliškega doma v Gorici;

21. maja 1990 nastop gojencev klavirja iz razreda prof. Helene Plesničar v dvorani Katoliškega doma v Gorici;

30. maja 1990 zaključni nastop gojencev podružnice v Doberdolu;

8. junija 1990 zaključni nastop gojencev orgelskega tečaja v cerkvi v Podgori;

9. junija 1990 zaključni nastop gojencev podružnice v Števerjanu;

12. junija 1990 glasbeni poklon gojencev, javna prireditve ob zaključku šolskega leta v dvorani Katoliškega doma v Gorici;

20. junija 1990 zaključni nastop gojencev podružnice v Standrežu;

30. junija 1990 zaključni nastop gojencev podružnice v Podgori.

GOSTOVANJA IN NASTOPI NA JAVNIH PRIREDITVAH

V vsakem šolskem letu se odvijajo tudi razna glasbena srečanja priložnostni nastopi in gostovanja. Letos jih je bilo kar precej. Ze v zgodnji jeseni je kvartet (violine in kljunaste flavte) sodeloval na odprtju likovne razstave p. Marka Rupnika v goriškem Avditoriju. V okviru Primorskih dni, ki so se odvijali na Koroškem od 7. do 14. oktobra, so gojenici sodelovali na srečanju s Koroško glasbeno šolo v Bistrici v Rožu.

Kot član Društva glasbenih pedagogov Primorske je naš Center sodeloval na srečanjih, ki jih ta ustanova priroja vsako leto v različnih krajih Primorske. Letos so bila ta srečanja v Novi Gorici za pianiste in na Opčinah za komorne skupine. Na zaključni akademiji v Portorožu pa nas je zastopala Valentina Pavio.

V okviru skupne Prešernove proslave 8. febr. v goriškem Avditoriju in 9. febr. v tržaškem Kulturnem domu, je naš Center zastopal Miran Devetak. Skupina go-

jencev je tudi sodelovala na seminarju za mlade pianiste spomladi v Gorici in Trstu.

Trio, ki ga sestavljajo Marko Gus, Danijel in Miran Devetak, je 16. maja sodeloval na Srečanju mladih glasbenikov treh dežel v javnem studiu radia v Celovcu. V začetku junija pa je skupina gojencev s celovečernim nastopom gostovala v Slov. kult. klubu v Trstu.

USPEŠNO OPRAVLJENI IZPITI

Tudi v letošnjem šolskem letu se je večina gojencev predstavlila na notranjih izpitih bodisi za instrumente kot za stranske predmete. Na konservatoriju Tartini v Trstu pa je bilo uspešno opravljenih devet državnih izpitov in sicer: Mitja Čevdek iz teorije in solfeggia, Miran Devetak, Michela De Castro, Guido Michelon in Valentina Pavio pa iz harmonije in glasbene zgodovine. Na državne izpite v jesenskem roku se pripravljata še pet kandidatov.

VSESTRANSKI PRISPEVEK GLASBENO VZGOJNEGA DELA

V načrtih Centra pa niso le državni izpiti in nastopi, ampak je vedno prisoten tudi vzgojni moment. Če pa upoštevamo še, da je glasbeno strokovno znanje pomemben pogoj za rast in kakovostno prosvetno delo, z zadovoljstvom ugotavljamo, kako se gojenci uveljavljajo kot zborovodje mladinskih in odraslih zborov, sodelujejo kot korepetitorji in pevci v različnih pevskih skupinah, spremljajo petje pri bogoslužju in so sploh prisotni, kjer se nudi priložnost ali pokaže kakva potreba.

POGLED V BODOČNOST

Ponosni smo na rezultate, ki so sad naših skupnih prizadevanj. Pogled v bodočnost se kaže jasnejše. Velike spremembe v Sloveniji nam dajejo upati, da bo končno prišlo do priznanja in pravilne vrednotenja tudi tistega vsestranskega dela, ki se še danes odvija v katoliških krogih in je bilo doslej povečini prezrto. Upati je, da bodo vneseni tudi potrebni popravki v Maccanicovem zakonskem osnutku, kar zadeva glasbeno šolstvo. Pošten zakon ne bi smel mimo realnega stanja in bi moral dejansko zaščititi to, kar je vredno zaščite. Le ustanova, ki jo bodo vsi Slovenci čutili za svojo, bo lahko garancija za uspešno delo na tem področju.

Slovenski center za glasbeno vzgojo »E. Komel« iskreno čestita vsem gojencem, ki so uspešno opravili izpite in se zahvaljuje tudi vsem tistim, ki z zanimanjem spremljajo njegovo delovanje.

KATOLIŠKI GLAS list za kritične bralce

Kvartet na zaključnem nastopu v Katoliškem domu

STANKO ZORKO

Po romanju in potovanju na Madžarsko

Tudi letošnje tržaško skupno romanje in potovanje na Madžarsko je mimo. Vseh udeležencev nas je bilo 82. Moralo bi nas biti 85, a je ena udeleženka zapala, dva udeleženci pa sta se prepozno zavedela, da na Madžarsko ne moreta s samo osebo izkaznico. Največ udeležencev je bilo iz Rojana, potem Novega sv. Antona, Sv. Ivana, Sv. Jakoba in Mačkopolj. Iz drugih krajev so bile manjše skupine. Med udeleženci je bilo 8 duhovnikov, trije iz Slovenije.

NA POT

Vreme smo imeli ves čas ugodno. Nebo je bilo večinoma pokrito, zato ni bilo vročine. Dež nas je spremljal samo na povratku od Blatnega jezera do Celja, potem nas je pozdravilo sonce.

Prvi dan potovanja smo doživeli presenečenje na Ptujski gori. Pred cerkvijo

je bilo polno stojnic kakor ob važnih cerkvenih praznikih. In res je bil krajevni praznik Marijinega oznanjenja. V cerkvi se je pravkar končala maša. Od oltarja so odhajali mariborski škof Kramberger in približno 15 duhovnikov, ki so z njim somaševali. Gospod škof je bil vidno vesel našega obiska, upravitelju cerkve pa je bilo težko, ker smo po naši maši takoj hiteli dalje. Bili smo že v zamudi za kosilo v Čakovcu, v bližini madžarske meje.

NA MADŽARSKEM

Po kosilu smo čez Muro prešli mejo. Kakšna razlika od preteklosti! Pregled potnih listov je bil hiter, nobene kontrole prtljage, nobenega spraševanja po denarju. Takoj smo lahko šli naprej. Sprejela nas je Madžarska, ki je skoraj vsa v Pannonski nižini. Oko se nikjer ne ustavi na hribih, kaj šele na gorah: sama rahlo valovita ravnina in toliko rumene pšenice.

Po sedmi uri zvečer smo dospeli v Budimpešto. Precej nas je zamudilo iskanje

Mature v Trstu

Znanstveni licej »Fr. Prešeren«: Ivan Bajc 43/60, Nada Čok 52, Martina Kosmina 46, Jana Miot 43, Martina Ozbič 54, Cinzia Pernarcich 37, Aljoša Race 57, Peter Regent 39, Nada Rojc 52, Alessia Rudez 48, Nataša Stopar 49, Matija Svab 54, Maruša Tavčar 36, Kristina Valencic 48, Lara Vesel 52, Tanja Vesel 60, Helena Volki 50, Andrej Zupin 48, Zeno Biber 43, Edvard Ciani 36, Rado Fonda 45, Peter Iancovich 50, Aleksij Jerceg 45, Sergio Kozman 37, Barbara Salvi 42, Marko Savron 45, Moreno Savron 45, Daniele Suligoi 44, Dana Svetina 49, Jasna Tavčar 39, Igor Tomasetig 46, Katja Tul 42, Niko Tul 57, Elizabeta Zaccaria 50.

Klasični licej »Fr. Prešeren«: Maša Bandedelj 56/60, Ivana Brečeli 55, Tomaž Martelanc 40, Manica Maver 50, Katja Migliore 38, Franc Janez Mijač 36, Valentina Repini 50, Neva Zaghet 52, Barbara Zlobec 60.

Poklicni zavod »J. Stefan«: Peter Azman 42/60, Igor Birsa 52, Primož Birsa 46, Erik Cragnez 44, Igor Ostrouska 51, Boris Pecchiari 42, Miran Pisani 39, Andrej Skabar 46, Denis Zega 37, Majda Janežic 41, David Pizziga 42, Minka Zeriali 44, Sandi Škerk 42, Erik Tulliaich 46, Adriano Turco 38.

Učiteljske »A. M. Slomšek«: Katja Fochini 45/60, Katja Granier 48, Barbara Gregori 42, Tatjana Hrovatin 40, Tanja Kermez 50, Anita Kocjančič 42, Varja Leghissa 52, Vesna Reggente 38, Mirjam Zelcnik 48, Tatjana Zerial 45.

Afera Pirnat-Aksentijević

Skoraj vsa slovenska občila, tudi zamejska (od Primorskega dnevnika do Radia Opčine), so obsodila ravnanje ministra Pirnata v zvezi s posegom v srbohrvaščini, katerega je v slovenski skupščini hotel imeti polkovnik JLA Aksentijević. Nekateri so to primerjali celo z odvzemom besede svetovalecu SSK Brezigarju, ker je hotel v delnem svetu govoriti v slovenščini.

Ta primerjava je naravnost smešna. Kako je namreč mogoče primerjati položaj predstavnika slovenske manjšine, kateri nima nobene podpore razen tiste, ki mu jo dajejo volilci in stranka, kateri pripada, s položajem častnika, ki ima za seboj cel vojaški aparat s tanki in letali, da o vojaških sodiščih niti ne govorimo? Poleg tega ni bila tistega dne predvidena razprava, tako da je polk. Aksentijević kar dvakrat šel proti zakonu oz. pravilniku, a kaj hočemo, saj gre lahko vojska tudi

mimo zakonov (Ljubljana '88 et Ustica docent!).

V zvezi s poročanjem medijev pa morda res drži Guicciardinijevo pravilo, da se je treba vedno držati na strani tistega, ki je močnejši in ki zmaga... (nl)

★

Cestitke

Odvetniški izpit je opravil

PETER MOCNIK

Cestitajo mu prijatelji in uredniki Katoliškega glasa.

DRUŠTVO SLOV. IZOBRAZENECV TRST

Jubilejna

»DRAGA 90«

XXV. ŠTUDIJSKI DNEVI »DRAGA 90«

31. avgusta, 1. in 2. septembra 1990 v parku Finžgarjevega doma na Opčinah Petek, 31. avgusta

17.00 Predstavitve letošnje Drage

17.30 Igor Škamperle (Trst):

Narodnost v postmoderni misli

Diskusija in družabnost

Sobota, 1. septembra

9.00 Zasedanje osrednjega iniciativnega odbora za pripravo svetovnega slovenskega kongresa; poročila predsednika Bojana Brezigarja in tajnika Vinka Ošlaka

15.00 Srečanje slovenskih revij - uvod v prvo povojno srečanje urednikov slovenskih periodičnih publikacij po svetu

17.30 Zdravko Inzko (Dunaj)

Slovenija s perspektive širšega sveta

Diskusija in družabnost

Nedelja, 2. septembra

10.30 Janez Pogačnik (Ljubljana):

Slovenska Cerkev pred novimi nalogami

Diskusija

15.30 Ob petindvajsetletnici Drage

16.30 Spomenka Hribar (Ljubljana), Ivo Jevnikar (Trst), Karel Smolle (Celovec), Janez Zorec (Pariz)

Okrogla miza:

Po zlomu polstoletne diktature

v nova slovenska obzorja

Po diskusiji zaključek in družabnost.

Opomba: Nedeljsko služba božja bo ob 9. uri na prostem in jo bo daroval tržaški škof L. Bellomi.

Dobrota ni sirota

Znanemu popevkarju Al Banu in njegovi ženi Romini je misijonar Antonio Moretti poslal pismo, s katerim ju je vabil, naj bi mu prišla pomagat. Odzvala sta se in se res odpravila v Bolivijo. Živo sta bila prizadeta ob pogledu na vas Barrio Libertad, kjer je deloval omenjeni misijonar. Tri sto otrok vseh starosti je živelo v kolibah in lepenke in blata v skrajni revščini in nesnagi.

»Sredi tolikega uboštva naju je zapekla vest ob najinem izobilju,« sta izjavila. Kaj sta naredila? Vseh tri sto otrok sta posvojila. Dala sta potrebna sredstva, da se jim postavijo dostojni domovi, ter jim nakupila vsega, kar so potrebovali. Svoje potovanje dobrote sta zaključila z zagotovitvijo: »Prihodnje leto se vrneva.«

Prvi dan bivanja v Budimpešti smo imeli romarsko mašo v Matijevi cerkvi na hribu nad Donavo. Verjetno je najlepša v mestu. Cerkev je dal zgraditi kralj Matija, zato se po njem imenuje. Vodička nam je pojasnila, da smatrajo kralja Matija Korvina za najboljšega madžarskega kralja. Odlikovala ga je dobrota. Slovenska narodna pesem ga kozna kot kralja Matjaža. Zunaj cerkve so mogočne utrdbe, odkoder je slikovit pogled na Donavo in mesto.

Nas duhovnike je v zakristiji sprejela starejša ženska, preprosto, a skrbno oblečena. Opravlja službo zakristanke. Ona je poskrbela vse za mašo. Pobirala je tudi miloščino, a za to delo je bila oblečena kot strežniki. Tudi v stolnici v Esztergomu smo imeli v zakristiji podoben sprejem. Vidi se, da je na Madžarskem nekaj običajnega, da zakristansko službo opravljajo ženske.

PROTI SEVERU

V sredo, drugi dan našega bivanja v

Premalo posluha za slovenske šole na Tržaškem

Odbor Sindikata slov. šole je na zadnji seji med drugim obravnaval tudi vprašanja:

1. ukinitve ravnateljstva in tajništvo nižje srednje šole Fr. Erjavca in njeno spremembo v podružnico;

2. zavlačevanje s sklicanjem prve seje komisije za vprašanja, ki zadevajo slovenske šole v deželi Furlaniji-Juljski krajin;

3. zamudo v postopku za dodelitev štipendij v Ljubljani (akad. leto 1990-91);

4. zamudo pri razpisu natečaja na osnovni naslovov za vstop v stalež profesorjev na slov. niž. in višjih sred. šolah;

Glede sporočila ministrstva za šolstvo v zvezi s spremembo nižje sred. šole Fr. Erjavca v podružnico nižje sred. šole Fr. Levstik odbor sindikata ugotavlja neprijetnost in nezakonitost postavke in sicer:

a) nikoli ni bilo govora na šolskem skrbništvu in tudi ne na sejah deželne komisije za vprašanja slovenskih šol o združitvi ravnateljstev šol Fr. Erjavca (Rojan) in Fr. Levstik (Prosek);

b) šolski skrbnik je predlagal pridružitve šole Erjavca šoli Gruden (Nabrežina). Člani deželne komisije so se zoperstavili s sledečo izjavo: »Komisija ugotavlja, da je združevanje šol s slovenskim učnim jezikom politične narave in gre zato preko pristojnosti, ki jih zakon nalaga komisiji. Zato komisija ne izreče mnenja o združevanju šol s slovenskim učnim jezikom, ker so te šole zaščitene z mednarodnimi sporazumi.«

Na isti seji je bilo poudarjeno, da ministrstvo ne more ukinjati oz. spreminjati statusa naših šol, ker je po obstoječi zakonodaji za to pristojen predsednik republike. S tem je soglašal tudi deželni šolski skrbnik Corbi.

Zavlačevanje sklicanja prve seje deželne komisije za vprašanja slovenskih šol. Volitve so bile 5. aprila, razglasitev izida volitev in proglasitev izvoljenih je bila opravljena 1. junija letos. Prvo sejo bi predsednik komisije Corbi moral sklicati v teku 35 dni. Te dni poteka 35 dni, komisija pa še ni sklicana.

Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo v Sloveniji razpisuje vsako leto določeno število štipendij za izpopolnitev v slovenskem jeziku in stroki na univerzi v Ljubljani. Mesta so namenjena slovenskim šolnikom na Tržaškem. Lani je prišlo pri postopku za podelitev štipendij do zamud in s tem do težav. Zato je bil letos razpis zgodnejši. Rok za vložitve prošelj je potekel 15. aprila. Do danes deželni skrbnik še ni sklical komisije, ki mora pregledati seznam prosilcev in določiti kandidate za štipendije.

Pred letom dni je prosvetno ministrstvo razpisalo natečaj na osnovi naslovov za vstop v stalež učnega osebja. Za slov. nižje in višje sred. šole je razpis prijavil deželni šolski skrbnik kot vedno. Od 12. julija lanskega leta je bilo besedilo nekajkrat pripravljeno oz. popravljeno s strani deželnega šolskega urada in nekajkrat zavrnjeno s strani računskega dvora z raznimi pripombami. Razpis še do danes ni bil objavljen, kljub različnim posegom. Je to morda znak nemarnosti ali zavlačevanja s strani deželnega šolskega skrbništva ali pikolovstva s strani računskega dvora? Ali s strani obojih?

Budimpešti, je odpadla predvidena vožnja po Donavi do mesta Esztergom zavoljo nesporazuma med Kompasom in budimpeštansko agencijo. Potovali smo z avtobusi, kar se je izkazalo celo boljše. Spotoma smo se ustavili na kraju, kjer si je Donava utrla pot proti jugu in tam tvori veliko koleno. Kraj nosi slovansko ime: Visegrad. Povzpeli smo se na hrib z razgledom na Donavo in onstran veletoka že na Češkoslovaško. Na vrhu hriba so še dobro ohranjene razvaline mogočne trdnjave, ki so jo zgradili Madžari, Avstrijci pa porušili.

Na tem kolenu Donave sta Madžarska in Češkoslovaška začeli skupno graditi veliko hidroelektrarno. Med potekom del pa so se Madžari zavedeli, da bo nova elektrarna povzročila veliko ekološko škodo. Ljudsko mnenje je prisililo vlado, da je gradnjo ustavila, kar ni bilo po volji Češkoslovaški. Madžarska mora sedaj vračati sosedni denar, ki ga je bila vložila v gradnjo.

(Konec prihodnjič)

GORIŠKE NOVICE

Srečanje DEMOS-a in SSK

Predstavniki goriškega DEMOS-a in Slovenske skupnosti (SSK) na Goriškem so se 5. julija sestali na prvem širše zastavljenem srečanju, ki je v prijateljskem vzdušju potekalo »Pri Erjavčevih« v Sempasu. Pokazalo se je namreč za potrebno, da se simpatija, ki je nastajala že v času rojevanja novih strank v Republiki Sloveniji in kasneje politične koalicije DEMOS s strani edine slovenske stranke v Italiji, konkretizira tudi na Goriškem. To srečanje je bilo torej prvo konkretno udeležanje tega sodelovanja.

Ob uvodnem pozdravu sta obe strani — naj povemo, da je delegacijo SSK vodil dr. Mirko Spacapan, s strani DEMOS-a pa so bili prisotni vsi vidni predstavniki — z zadovoljstvom ocenili sprejem deklaracije o slovenski suverenosti. Na srečanju so prisotni tudi navdušeno pozdravljivi pobudo o ustanovitvi posebne komisije za boljše gospodarsko sodelovanje ob meji v luči sedanjih novih političnih razmer v Republiki Sloveniji. Prisotni so tudi izrazili željo, da se sodelovanje ne omeji na gospodarstvo, temveč naj zajame tudi vsa kulturna in športno-rekreativna področja.

Prisotni so tudi izrazili zaskrbljenost glede izjav o stikih med obema mestoma, Gorico in Novo Gorico, predvsem v zvezi s povojnimi poboji. Želja po čim večjem sodelovanju in tudi po razjasnitvi dogodkov iz preteklosti je velika, vendar je treba biti pri teh stvareh korektni do vseh komponent političnega in javnega življenja.

Glede kamnoloma Lokvica, ki zadeva ljudi na obeh straneh meje, so soglašali, da bi morali potrebni material za gradbeništvu pridobivati iz naplavin, ki zapolnjujejo akumulacijska jezera soških elektrarn na Tolminskem.

Predstavniki DEMOS-a in SSK so tudi poudarili dejstvo, da je treba urediti in normalizirati odnose med matično domovino in Slovenci v Italiji: dokončno je treba pozabiti na dosedaj uveljavljeno delitev med dobre in manj dobre Slovence v zamejstvu.

Glede medijev javnega obveščanja so prisotni predstavniki ugotovili skupno značilnost politične enobarvnosti večjih javnih občil, ki so v lasti slovenskih organizacij. Tudi opoziciji in drugače mislečim je treba omogočiti prostor za ustrezno javno besedo, predvsem v medijih, ki so namenjeni širokemu in pluralnemu prostoru.

Delegaciji sta se ob koncu dogovorili za naslednje podobno srečanje na Goriškem z namenom, da se do sedaj umetno zatrti stiki med tukaj živječimi Slovenci dokončno obudijo in poživijo.

Prisluhnili so aktualnim vprašanjem

Velika večina izvoljenih predstavnikov SSK in članov strankinega tajništva se je v petek, 6. julija udeležila dolgega in pomembnega zasedanja o aktualnih upravnih in političnih vprašanjih.

Po pozdravu deželnega tajnika Iva Jevnikarja, ki je poudaril pomen prvega srečanja izvoljenih predstavnikov po volitvah v času sprememb v Sloveniji in v odnosih znotraj naše narodnostne skupnosti, ko tudi pričakujemo novosti v zvezi z zaščitnim zakonom, je dr. Štefan Bukovec analiziral novi vsedrjavni zakon o krajevnih upravah. Zaustavil se je zlasti pri novostih, ki so velikega pomena za našo skupnost. Gre npr. za vsebino statutov občin, za ozemeljske spremembe občin in gorskih skupnosti, načrtovanje, konzultiranje prebivalstva itd.

Člana urbanistične komisije arh. Marino Kokorovec in odv. Jože Škerk sta prikazala vsebino deželnih zakonskih osnutkov o varstvu okolja in o kraškem parku. Pri tem je bilo poudarjeno nasprotovanje ukrepom, ki bi dejansko odtujili ozemlje lastnikom in krajevni prebivalstvu.

Najbolj obsežna pa je bila razprava, ki je sledila tajnikovemu poročilu o stališčih, ki jih je zavzela SSK do novosti v Sloveniji in do uravnovešenja odnosov med matico in zamejstvom.

Števerjan

V nedeljo, 24. junija je števerjanska župnija imela v gosteh mešani, mladinski in otroški zbor iz Štepanje vasi v Ljubljani.

ni. Zbralo se je kakih 80 pevcev in njihovih prijateljev, ki so prišli v našo vas vina in češenj. Veselje so nam izrazili s tihim občudovanjem pokrajine, s prijaznim pozdravom in toplim nasmehom.

Z lepim petjem so obogatili nedeljsko mašo, ki jo je daroval njihov kaplan ob somaševanju župnika iz Štepanje vasi. Mladi so na poseben način pri njej sodelovali z igranjem in petjem spremljanje z različnimi instrumenti.

Po maši se nam je ob domačem vinu, sadju in pecivu nudila prilika, da se z Ljubljanci bolje seznanimo. Skupaj smo nekaj zapeli, zdaj v starejši zasedbi, zdaj ob kitari, zdaj liturgično pesem, zdaj narodno melodijo. Ob izmenjavi simboličnih daril in Pesmi slovesa, ko je ura že kazala čez polno, so se ljubljanski pevec odpravili še na Sv. goro, da bi tam zaključili svoj izlet na Primorsko. Pozdravili smo se in marsikdo je zaklical: »Nasvidenje v Ljubljani!«

Sovodnje

Prva seja novega sovodenjskega sveta je bila 27. junija. Glavna točka je bilo županovo poročanje o porazdelitvi odborniških mest. Župan Vid Primožič bo obdržal pristojnost za osebje, podžupan Igor Petejan bo odgovarjal za finance in proračun, Rafko Butkovič za zdravstvo in socialno skrbstvo, Mauro Tomsič za javna dela in urbanistiko, Marjan Tomsič pa za kulturo, šport in ekologijo.

Nato je stekel pogovor o novem zakonu poslovanja krajevnih uprav. Novost je tudi v tem, da mora ožji odbor svoje sklepe in dokumentacijo posredovati že pred občinsko sejo tudi opoziciji-manjšini. Sprejemal jih bo načelnik svetovalske skupine SSK Branko Černič.

Sledili so sklepi odbora. Na podlagi novih zakonskih posegov na socialnem področju za leto 1990 je bila odobrena prošnja za deželni prispevek za okoli 70 milijonov lir. Sledilo je imenovanje pravne zastopnika v sporu z občinskim uslužbencem Maurijem. Ob vzdržanju svetovalcev SSK je večina odobrila 9. varianto splošnega regulacijskega načrta. Župan je zagotovil, da bo ta nova varianta upoštevala tudi vse do sedaj nerešene prošnje. Občinski svet je prejel deželni prispevek 19 milijonov lir za načrtovanje Soškega parka. Odobril je tudi najetje posojila 84 milijonov lir za popravilo ceste na Peči (Stradalta) ter dveh odsekov v Gabrjah.

Nato so sestavili razne občinske komisije. V volilni komisiji bodo Darin Devetak, Marjan Devetak in Zdravko Kuštrin za večino (OE), Ivo Kovic pa za manjšino (SSK). Namestniki so: Ladi Devetak, Savina Cotič, Mariza Florenin (OE) ter Andrej Fajt (SSK). V Kraški gorski skupnosti bodo: župan, Rafko Butkovič, Igor Petejan (OE) ter Branko Černič (SSK). V razširjenem odboru trgovinske zbornice za upravo proste cone in goriškega sklada (Fondo Gorizia) bosta Igor Petejan in Andrej Fajt. V odbor za upravljanje družinske posvetovalnice je bil imenovan Rafko Butkovič, za dodelitev stanovanj pa župan, Marjan Devetak in Ivo Kovic. Župan je seznanil svet, da bodo zaposlili novo kuharico v sovodenjskem otroškem vrtcu, ker gre dosedanja v pokaj. Ob koncu je stekla še razprava ob vprašanju Andreja Fajta, kaj predvideva zakon, ko nekdo od svetovalcev zahteva uvrstitev nekega predloga v dnevni red seje. - Remo Devetak

Gabrje

Župnijska skupnost Gabrje-Vrh se je v soboto 7. julija, na obletnico smrti, spomnila svojega rajnega župnika Jožeta Juraka. K maši, ki jo je daroval msgr. Ivan Kretič, ob prisotnosti domačega župnika M. Markežiča, se je zbralo lepo število vernikov, kar je lep izraz hvaležnosti dolgoletnemu dušnemu pastirju Juraku. Bog mu daj večni pokoj in plačilo za ves trud v župniji Gabrje-Vrh!

Jehove priče naj tukaj ne zvonijo!

Tudi v Sv. deželi so Jehove priče nadvse podjetne in vsiljive. Mnogi nasadejo njihovim vabam. Zelo domiselno pa so si pomagali tisti, ki so prilepili na svoja vrata in okna napis v angleščini in arabščini: »Jehove priče naj tukaj ne zvonijo!«

Intervencija pri svetniku ministra za šolstvo

Pokrajinski odbornik dr. M. Spacapan se je v soboto 7. julija sestel v Trstu z dr. Alfonsom Rubinaccijem, svetnikom ministra za šolstvo, ki se je službeno nahajal v naši deželi, in z njim izmenjal mnenja glede na bodoči razvoj slovenskih višjih šol na Goriškem.

Dr. Spacapan je predvsem vztrajal na zahtevi, da se našim šolam prvenstveno zagotovi samostojnost in da se na ministrstvu za šolstvo upošteva specifični značaj slovenske manjšine, za katero ne morejo in ne smejo veljati vsesplošni državni šolski zakoni, ki danes zahtevajo varčevanje s strukturami in osebjem. V tem smislu je slovenski odbornik uglednemu rimskemu gostu znova predložil zlasti problem poenotenja dveh slovenskih zavodov (Z. Zois in I. Cankar) v Gorici, proti kateremu so se enotno izjavili tako profesorji obeh šol, kot tudi sam Sindikat slovenske šole.

Dr. Rubinacci je odgovoril, da je sklep ministrstva nesprenjljiv, da pa to sploh ne pomeni dokončnega položaja za oba zavoda. Danes situacija narekuje tako rešitev zaradi oddaljenosti Trsta od Gorice, za naprej pa bo treba iskati možnost, kako osamosvojiti in odtrgati od italijanskega zavoda G. Galilei slovensko tehnično sekcijo, kar je seveda predpogoj za njen nadaljnji razvoj.

Odbornik dr. Spacapan je Rubinaccija pozval, naj pozorno sledi tudi ostalim možnim premikom glede naših slovenskih višjih šol, zlasti kar se tiče bojzani slovenskih šolnikov, da pride do poenotenja učiteljska z licejem. Tudi proti temu predlogu so se že izrekli vsi slovenski šolniki. Dr. Rubinacci se je obvezal, da bo o tem odgovoril v prihodnjih dneh.

Srečanje v moji deželi

Drugič po vrsti (največkrat je bilo v Škofji Loki) je bilo v soboto, 7. julija, na gozdni jasi v Dolenjskih Toplicah srečanje domačin in zamejskih Slovencev. Priprave in prireditve so se vrstile vsak dan, v petek zvečer pa so v cerkvi sv. Ane nastopili cerkveni pevski zbori.

Po neurju prejšnji dan, ki je skoraj spominjalo na veliki petek, je v soboto dopoldne posijalo sonce in privabilo na stotine Slovencev k maši in družabnosti, ki naj bi v teh velikih in odločilnih dneh še bolj povezovala med seboj, kar živi doma in kar je razkropljeno po svetu. Lep pogled so dajale predvsem številne narodne noše, ki so jih nosili tako starejši kot otroci.

Točno ob enajstih je k pripravljenu oltarju, ki sta ga krasila brezjanska Marija in križ, posvečen 203 topliškim žrtvam, v spremstvu domačin in »tujih« duhovnikov, mariborskega pomožnega škofa Smeja in dekana Medveščka, ki je zastopal koprškega škofa, nastopil ljubljanski metropolit dr. Alojzij Šuštar. Dobrodošlico vsem Slovencev je najprej izrazil topliški župnik Roman Kavčič. Po Pavlovem berilu o ljubezni, ki vse odpušča in vse prenese (kako pomembne besede v teh dneh), je nadškof v pridigi govoril o hiši — tudi domači hiši, v katero so se mnogi po dolgih letih spet vrnili — ki naj bi bila pri nebeškem Očetu. Čeprav smo se tokrat zbrali v veliki, slovenski hiši, ki je postala nova in demokratična, ki naj bi bila za vse odprta in gostoljubna, ne smemo pozabiti na tisto pot, ki je edina prava in jo imenujemo »Pot, Resnica in Zivljenje«.

Petje je prvič spremljala godba na pihala iz Novega mesta in tudi to je dajalo srečanju nek poseben občutek, saj česa takega do zdaj nismo bili vajeni. Nasploh pa je človek pri opazovanju zbrana ljudstva lahko videl, da je slovenski narod še veren in odprt za božjo besedo.

Po maši je govoril predsednik Skupščine Slovenije dr. France Bučar in poudaril, da je narodna pripadnost del naše osebnosti in da sta demokracija in suverenost neločljivo povezani. Sledili so še drugi govori (tudi predsednika Slovenske izseljenske matice), potem pa je bil do večera na sporedu kulturni program. Nastopile so razne folklorne skupine (iz Ljubljane, Nemčije in Koroške), recitatorji in pevci, posebno pa je navdušil samouk Jože Zajc, ki že več kot 50 let igra na violinske citre.

Na prizorišču samem so bile postavljene stojnice, na katerih je obiskovalec mogel kupiti predvsem knjige in časopise (tudi zamejske in do zdaj prepovedane), poskrbljeno pa je bilo seveda tudi za jedadčo in pijačo. Ljudje so se do večera veselili srečanja in sprememb, ki so nastale v ljubljani domovini. R. B.

Milanski nadškof kard. Martini piše odsotnim

»Pismo mladim, ki jih ne srečujem« je namenjeno tistim mladim, ki ne obiskujejo cerkve. Začenja se takole: »Ne čudi se pismu, ki ga pišem prav tebi. Sklenil sem, da ti pišem, ker te doslej nisem mogel srečati: kamor grem jaz, ni tebe in kjer si bil ti, mene ni bilo!« Pismo je kardinal izročil 7. junija v stolnici tisočim mladim, ki prihajajo k njegovim govorom. Prosil jih je, naj ga izročijo svojim prijateljem, da bi ga prebrali in nanj odgovorili.

7. junija se je v milanski stolnici zaključila kardinalova Šola božje besede, ki je zajela okoli 20.000 mladih. Napovedan je že začetek novega tečaja Šole božje besede 7. septembra zvečer. Udeležili naj bi se je tisti, ki že prihajajo, in tudi oni, ki bodo odgovorili na kardinalovo pismo.

Šrite „Katoliški glas“

DAROVI

Za Katoliški glas: Felicita Vodopivec 100.000; župnija Sv. Ivan - Trst za objavljanje darov 50.000; Evelina Pahor 50.000; Sofija Antoni 10.000; Emilio Lenchi 110.000; svojci v spomin na Andreja Makuca (Maccuzzi) in bratov Tončeta, Lojzeta, Mirkota in Milčeta, ki počivajo na štrandškem pokopališču 150.000 lir; g. Franc Gaber 100 Usa dol.

Za sklad Katol. glasa: N. N. 200.000 lir. Za Katoliški dom: N. N. 100.000; N. N. 300.000; N. N. 400.000; N. N. družbenica 200.000 lir.

Za novi skavtski sedež: N. N. 50.000; N. N. 30.000; N. N. 50.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: Elica in Jože v spomin nepozabne sestre in svakinje Natalije Princič 50.000 lir.

Za Sv. goro: Marija Caharija 20.000 lir. Za katol. tisk: Marija Caharija 20.000 lir.

V spomin na dr. Andreja Makuca: sestra Zalka za lačne po svetu 100.000, za gobavce 100.000, za misijone 100.000, za Katoliški glas 100.000, za Sv. goro 50.000 lir.

Za SGS: druž. Podveršič 50.000 lir.

Za Pastirčka: druž. Podveršič 50.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Rafaela Pavlica v spomin pok. Zitomira Trčelja 100.000 lir.

Za cerkev v Nabržini: Semec 10.000; Milanič 20.000; Križmančič 20.000; Kostnapfel 180.000; Caharija 10.000; De Lorenzi 20.000; Gruden 20.000; Marc 5.000; Ciabatti 80.000; G. J. 10.000; Gruden 20.000; Ušaj 10.000; Caharija 40.000; Brezigar 60.000; Metlikovec 10.000; Caharija 10.000; Bone 20.000; Knez 3.000; Caharija 50.000; Petelin 5.000; Caharija 50.000; Ema Buda v spomin bratov Antona in Jožefa 20.000; ob 25-letnici poroke Košir-Pessina 150.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: M. Boik 100.000; K. G. 10.000; druž. Karla Malalan v spomin na Dragico 200.000; Pina Barbiero v spomin na Dragico Malalan 50.000; Ernesta Primožič v spomin na Dragico Malalan 10.000; Ivanka Dolenc 30.000; druž. Sosič-Pavat ob poroki Antonelle in Marka 50.000 lir.

Za Julija Vidali: druž. Pavel Baretto ob 50. obletnici smrti Luciane Sola 30.000; Lojzka Furlan 25.000; Pina Brišček 30.000; slovenski birmanci v Opčini 1.484.000; skupno do 7. julija 14.498.100 lir.

Za CPZ - Opčine: druž. Sosič-Pavat ob poroki Antonelle in Marka 50.000; Ivanka Dolenc ob rojstnem dnevu 30.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: Pina Brišček 20.000 lir.

Za cerkev pri Ferlugh: Adrijana in Anita v spomin na Robija ob drugi obletnici smrti 70.000 lir.

N. N. družbenica ob zlati maši g. voditelja: za Katoliški dom 600.000; za slov. misijonarje 300.000; za kapelo sv. Antona 100.000 lir.

Za slov. misijonarje: N. N. 50.000 lir.

Za misijonarko s. Miklavčič: Berta Jagodnik 50.000 lir.

Za misijon p. V. Kosa: K. G. 20.000; Franc in Andreina Malalan 50.000; Marija Malalan 50.000; Lojzka Furlan 25.000; Slava Milniček 50.000; Tončka Sosič 50.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Sporod od 15. do 21. julija 1990

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slov. tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Zid hrabrosti«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Na počitnice. 14.10 Antologija humorja. 16.00 Počitniški rendez-vous. 17.00 A. Rebuta, V Sibilinem vetru.

Ponedeljek: 8.10 Na počitnice. 9.10 A. Arbuzov: »Staromodna komedija«. 10.10 Koncertni in operni sporod. 12.00 Morje... 12.40 Srečanje oktetov v Ricmanjih: oktet Vrtinca iz Nove Gorice. 13.40 Za smeh in dobro voljo. 14.10 Poletni mozaik. 17.10 Haydnov teden. 18.00 Aladinova svetilka.

Torek: 8.10 Arhipelag Goli. 9.10 »Stopinje po zraku«, nadaljevanje. 10.10 Koncertni in operni sporod. 12.00 Usodni karakter. 14.10 Poletni mozaik. 17.10 Haydnov teden. 18.00 Najdaljša pot.

Sreda: 8.10 Manjšinski potopis. 9.10 »Stopinje po zraku«. 10.10 Koncertni in operni sporod. 12.40 Mešani zbor Primorec iz Trebča in z Opčini. 14.10 Poletni mozaik. 17.10 Haydnov teden. 18.00 Med zemljo in sanjami.

Četrtek: 8.10 O ekologiji. 9.10 »Stopinje po zraku«. 10.10 Koncertni in operni sporod. 12.40 Z naših festivalov. 14.10 Poletni mozaik. 17.10 Haydnov teden. 18.00 Jugoslavija 1941-1945.

Petek: 8.10 Lepote naše dežele. 9.10 »Stopinje po zraku«. 10.10 Koncertni in operni sporod. 12.40 Slovenski zbori. 14.10 Poletni mozaik. 17.10 Haydnov teden. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.10 E. Adamič: »Izumitelj ladijskega vijaka Josip Ressel«. 10.10 Koncert. 14.10 In exilium. 14.50 Vroči val. 17.10 Klasični album. 18.00 Antologija humorja.

OBVESTILA

POTOVANJE V SKANDINAVIJO. Zbiranje v torek, 24. t.m. ob 6. uri na letališču v Ronkah. Odhod ob 7.05. Povratek v torek, 31. t.m. ob 14.40. Na sedežu Katoliškega glasa so na voljo programi in potovalke, ki jih lahko dvignete. Udeleženci s Tržaškega jih morejo dvigniti pri Fortunatu.

Goriško škofijsko romanje v Assisi bo od 3. do 6. oktobra. Ob tej priložnosti bo naša dežela darovala olje za svetilko na grobu sv. Franciška. Cena za celotno oskrbo (prevoz, prenočevanje, hrana) je 285.000 lir. Vpisovanje na Misijonskem uradu (Corso Verdi, 4) do sobote 4. avg.

SSG - Trst uprizori »Satirični poletni kabaret: v petek, 13. t.m. ob 21. uri v Ljudskem domu v Sv. Križu; v soboto, 14. t.m. ob 21. uri na igrišču Kult. društva v Barkovljah; v nedeljo, 15. t.m. ob 21. uri na trgu v Zgoniku; v ponedeljek, 16. t.m. ob 21. uri v pokrajinskem muzeju v Repnu.

SSG - Trst nastopi s igro Marija Čuka »S trebuhu za kruhi« v torek, 17. t.m. ob 21. uri v Kult. domu na Proseku; v sredo, 18. t.m. ob 21. uri v Ljudskem domu v Sv. Križu.

KATOLIŠKI GLAS

tednik - uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - telefax 533177 - poštni tek. račun: 11234499 poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik Pošt. plačana v gotovini - skupina II/70% Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo (Società Tipografica Cattolica srl - Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318)

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici Cena posamezne številke: 1000 lir Letna naročnina: Italija 45.000 inozemstvo 70.000 zračna pošta 95.000

Oglaš: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

KATOLIŠKA KNJIGARNA

Travnik, 5 - Gorica

z novo upravo »SLOVIMPEX« - Tel. 0481/531407

Nudi odjemalcem vse, kar učenci in dijaki potrebujejo za šolo; ima bogato izbiro pisarniških potrebščin; ima na razpolago najnovejšo slovensko knjigo; je bogato založena z devocionalijami in nabožnimi predmeti ter s šolskimi učbeniki s popustom.